

KÖVETELMÉNYEK ÉS TANTÁRGYI PROGRAM

Nemzetközi Kollíziós Magánjog

c. tantárgyból

tárgykód: AJEUN275D4

jogász szak, diplomás levelező tagozat

2021/22. tanév II. félév

Tárgyfelelős: Dr. Mátyás Imre, egyetemi docens

Tárgyfelelős intézet/tanszék: ENI/Európajog és Nemzetközi Magánjog

Előtanulmányi kötelezettség: AJKER231D3 – Kereskedelmi jog I.

Óraszám/hét vagy Óraszám/félév: 10 óra / félév

Számonkérés módja: kollokvium

Kreditpont: 2

1. A tantárgy feladata és célja

Míg a hallgatók az eddigi tanulmányaik során alapvetően a belföldi jogviszonyokból kiindulva sajátították el jogi ismereteiket, tantárgyunk első félévének tárgya - a nemzetközi kollíziós magánjog - azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy mi alapján dönthető el az, hogy melyik állam jogát alkalmazzuk akkor, ha a tényállásban lényeges külföldi elem található. A stúdium átfogja a magánjogi jogviszonyok teljes területét, így a külföldi személynek, dolognak vagy jognak a hagyományos polgári jogi jogviszonyokban, a családi jogi és a munkajogi jogviszonyokban való megjelenését is tárgyalja. Röviden kitérünk a közjogi szabályok összeütközésének kérdésére is. A tárgy a hatályos magyar és EU-s szabályozásra épül. Ebben a félévben kerül bemutatásra a nemzetközi magánjog általános része (a kollíziós tényállás, a jogágiság, a jogág funkciója, rendszere, forrásai, története, valamint az egyes általános jogintézmények bemutatása, mint a kollíziós minősítés, előkérdés, renvoi, csalárd kapcsolat, közrend, stb.) és a különös része is, kiegészülve a joghatósági és eljárási szabályokkal.

2. A tantárgy tematikus leírása

1. előadás:

A tantárgyi feltételek ismertetése. A nemzetközi kollíziós magánjog tárgya: a kollíziós tényállás; szabályozási módszere; funkciója és fogalma; rendszere és forrásai. A kollíziós szabály alkalmazásának feltétele és a tárgyunk szempontjából lényeges jogforrások hatálya. A kollíziós szabály fajtái és szerkezete, a főbb kapcsolódó elvek. A kollízió lehetősége magánjogi és közjogi viszonyokban.

Nemzeti kollíziós jog, a kollíziós jog egységesítésének okai az EU-ban, és a kollíziós jog egyéb nemzetközi egységesítése.

A személyes jog meghatározására irányadó kollíziós szabályok.

A szellemi alkotások nemzetközi viszonyai és kollíziós szabályai. A dologi jogi kapcsolódó elvek.

A szerződésre alkalmazandó jog párhuzamos szabályozása: a Római I. Rendelet és a Törvény. A szerződésre alkalmazandó jog I.: a jogválasztás.

2. előadás:

A szerződésre alkalmazandó jog II.: az alkalmazandó jog meghatározása jogválasztás hiányában a Róma I. rendelet alapján

A deliktuális és kvázi-deliktuális tényállásokra alkalmazandó jog meghatározása a Róma II. Rendelet alapján

A családi jog területén fennálló kollíziók feloldásának szabályai. A Róma III. rendelet.

Az öröklési jogi és a munkajogi kollíziós szabályok.

A minősítésre és az előkérdésre alkalmazandó jog meghatározása.

A renvoi és a külföldi jog alkalmazásával kapcsolatos általános kérdések.

A nemzetközi kereskedelmi választottbíráskodás alapkérdései

A külföldi határozatok elismerése és végrehajtása

3. Félévközi számonkérés módja vagy Aláírás feltétele vagy A félév elfogadásának feltételei

Az előadásokon a megjelenés nem kötelező a félévi aláírásnak feltétele nincsen.

4. Vizsgakövetelmények leírása vagy Vizsgára bocsátás feltételei vagy Számonkérés követelményei

A sikeres vizsga zálogát a kötelező irodalom, a kötelező jogszabályok és az előadáson elhangzottak képezik. Mindenki vizsgázhat, aki aláírást szerzett.

5. Kötelező tananyag

- Burián – Czigler – Kecskés – Vörös (Vörös Imre szerk.): Európai és magyar nemzetközi kollíziós magánjog, Krim Bt. Budapest, 2010. évi kiadás,
- Horváth Éva-Kálmán György: Nemzetközi eljárások joga – a kereskedelmi választottbíráskodás, OSIRIS Kiadó 1999., vagy későbbi kiadás, 44-105. old,
- Herma Hill Kay: Conflict of Laws, Gilbert Law Summaries 2004

6. Ajánlott irodalom

- Nemzetközi Magánjog és nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga, kiegészítő jegyzet (szerk.: Palásti Gábor), Budapest 2013,
- Mádl Ferenc-Vékás Lajos: Nemzetközi magánjog és nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga, ELTE Eötvös Kiadó, 2012,
- Yearbook of Private International Law Volume XIII (2011) Edited by: Andrea Bonomi, Gian Paolo Romano, Sellier European Law Publishers, 2012

7. Kötelező jogszabályok:

- 2017. évi XXVIII tv. a nemzetközi magánjogról;
- Az Európai Parlament és a Tanács 593/2008/EK Rendelete (2008. június 17.) a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról (Róma I.)
- Az Európai Parlament és a Tanács 864/2007/EK rendelete (2007. július 11.) a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról (Róma II.)

- A Tanács 1259/2010/EU Rendelete (2010. december 20.) a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén létrehozandó megerősített együttműködés végrehajtásáról (Róma III.)
- Az Európai Parlament és a Tanács 650/2012/EU RENDELETE (2012. július 4.) az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről (Róma IV.)
- 140/1992. (X. 20.) Korm. Rendelet a külföldi jogról való tájékoztatásról szóló, Londonban, 1968. június 7. napján aláírt Európai Egyezmény, valamint Strasbourgban, 1978. március 15. napján aláírt Egyezmény Kiegészítő Jegyzőkönyv kihirdetéséről
- 2017. évi LX. törvény a választottbíráskodásról

Miskolc, 2022. február 1.

Dr. Mátyás Imre
egyetemi docens